

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/791/2015
Identifikačné číslo spisu:	1512223855
Dátum vydania rozhodnutia:	10.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1512223855.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 39 C 176/2012 a spojenej na spoločné konanie pod sp.zn 39C/160/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. júna 2015 sp.zn. 14Co 108/2015, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
Dovolanie o d m i e t a .
Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V uznesením zo 4. októbra 2012 č.k. 39C 176/2012-9 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 € za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave z 29. júna 2015 sp.zn. 14Co 108/2015, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Uviedol, že z obsahu spisu a z podania žalobkyne bolo zrejmé, že v žalobe namietla zaujatosť všetkých sudcov súdu prvého stupňa. Vznesenie námietky zaujatosti je poplatkovým úkonom (pol. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov) a jeho poplatníkom je žalobca (§ 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb.). Vzhľadom na to skonštatoval, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď napadnutým uznesením uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 €. Konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je síce oslobodené od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zák.č. 71/1992 Zb., ale vecné oslobodenie od súdneho poplatku podľa tohto ustanovenia sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa pol. 17a Sadzobníka súdnych

poplatkov. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sa vzťahuje iba na súdny poplatok za žalobu, za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (viď uznesenie Ústavného súdu SR z 30. marca 2011 sp.zn. II. ÚS 124/2011).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov bez náhrady, lebo v danom prípade: a/ sudy rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.) - nepodala totiž námietku zaujatosti, ale návrh podľa § 12 ods. 1 O.s.p., b/ odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že jeho rozhodnutie je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné, c/ rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd nebol správne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.); o jej povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, nezákonný postup ktorého jej spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa v konaní domáha. Zároveň žalobkyňa navrhla konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady položky č. 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Najvyšší súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti jej bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu. Položka č. 17a bola do sadzobníka znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z.z. z dôvodu zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a zbytočného predlžovania konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Poplatok za námietku sa na viac v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku, uviedol, že nikdy nevylúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

Najvyšší súd položku č. 17a sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej článkom 46 ods. 1, preto návrh žalobkyne na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) ďalej skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp.zn. 1 Cdo 122/2014, 1 Cdo 264/2013, 3 Cdo 303/2014, 3 Cdo 425/2014, 4 Cdo 229/2014, 4 Cdo 235/2014, 5 Cdo 295/2014, 5 Cdo 311/2014, 6 Cdo 120/2014, 6 Cdo 304/2014). Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne podľa § 237 ods. 1 O.s.p. a § 239 O.s.p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.